

Sygn. akt III USK 13/21

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania H. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

o wysokość emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 20 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 stycznia 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 21 stycznia 2020 r. oddalił apelację skarżącej ubezpieczonej H. R. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 31 maja 2019 r., który oddalił jej odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z 4 października 2018 r. Decyzją tą pozwany wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w G. z 20 lipca 2018 r. ustalił na nowo wysokość emerytury ubezpieczonej, przeliczając część socjalną z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w marcu 2018 r. Ubezpieczona (ur. w 1955 r.) pobierała wcześniejszą emeryturę od 1 września 1998 r. Po wniosku o zwykłą emeryturę i po odwołaniu Sąd Okręgowy wskazanym wyrokiem z 20 lipca 2018 r. nakazał pozwanemu ustalenie emerytury według kwoty bazowej z 12 marca 2018 r. W obecnej sprawie Sąd Okręgowy uznał dalsze odwołanie ubezpieczonej za niezasadne. Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu oddalenia apelacji wyrok Sądu

Okręgowego uznał za prawidłowy. Wskazał, iż zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja z dnia 4 października 2018 r. wydana została przez organ rentowy w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 20 lipca 2018 r. (VI U (...)), którym przyznano ubezpieczonej prawo do emerytury, której wysokość organ rentowy winien ustalić na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach FUS według kwoty bazowej obowiązującej na dzień 12 marca 2018 r. W sprawie bezspornym jest, że kwota bazowa obowiązująca na dzień 12 marca 2018 r., to kwota 3.371,13 zł, zgodnie z art. 19 ustawy emerytalnej, w związku z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2018 r. w sprawie kwoty bazowej w 2017 r. (M. P. z 2018 r., poz. 188). W ocenie sądu odwoławczego nie budzi też żadnej wątpliwości, że powyższa kwota została uwzględniona przy ustaleniu wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonej w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie wyjaśnił, iż „kwota bazowa” to pojęcie ustawowe zdefiniowane w przepisach wyżej powołanych. Natomiast jej zastosowanie przy wyliczeniu wysokości świadczenia emerytalnego zostało jednoznacznie określone w art. 53 ust. 1 pkt. 1 ustawy emerytalnej, który dotyczy tzw. części socjalnej świadczenia. Zestawienie art. 53 ust. 1 pkt. 1 i ust. 3-4 ustawy emerytalnej prowadzi do wniosku, że część socjalna zawsze stanowi 24% kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o ustalenie prawa do kolejnego świadczenia - w niniejszej sprawie - emerytury ubezpieczonej. Stanowisko to od lat utrwalone jest w orzecnictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego na podstawie uchwały siedmiu sędziów Sadu Najwyższego z dnia 10 września 2009 r., I UZP 6/09, w której uznano, że nową kwotę bazową, z zastrzeżeniem wykazania 30-miesięcznego podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, uwzględnia się tylko do obliczenia części socjalnej później ustalonej emerytury. Sąd Apelacyjny podkreślił przy tym, że Trybunał Konstytucyjny już w wyroku z dnia 24 kwietnia 2006 r., w sprawie P 9/05 uznał, że art. 53 ust. 3 i 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS jest zgodny z art. 2 i art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W sprawie nie jest kwestionowany fakt, że organ rentowy w zaskarżonej decyzji wykonał powyższe dyspozycje i dla potrzeb wyliczenia części socjalnej „nowej” emerytury ubezpieczonej przyjął 24% z kwoty bazowej ustalonej przez Sąd Okręgowy w

wyroku z 20 lipca 2018 r. - 3.371,13 zł. Przepis art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej nie przewiduje innego ustalenia „części socjalnej” niż ten przedstawiony powyżej. Zatem kwestionowanie przez skarżącą sposobu ustalenia części socjalnej jej „nowej” emerytury nie ma uzasadnienia w obowiązującym stanie prawnym.

W skardze kasacyjnej ubezpieczona zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 53 ust. 3 i 4 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, a polegające na tym, że Sąd Apelacyjny opierając się na tych samych przesłankach co Sąd Okręgowy błędnie zinterpretował art. 53 ust. 3 i 4 ustawy, tj. pominął uprawnienie skarżącej do zastosowania przeliczenia kwoty bazowej z marca 2018 r., przez brak przemnożenia jej przez wwpw, tj. wskaźnik 194.97%, i tym samym zaniżenie kwoty bazowej stanowiącej podstawę przeliczenia (24% od tak przeliczonej kwoty bazowej), a tym samym wadliwe zniżenie kwoty należnej skarżącej emerytury.

„W związku z powyższym zarzutem” skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż w sprawie występuje po pierwsze istotne zagadnienie prawne, a po wtóre zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, w szczególności zaś stosunku art. 53 ust. 4 do art. 53 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 2 i 32 Konstytucji RP, która to wadliwa wykładnia przepisów pozbawia skarżącą prawa do pierwotnego przemnożenia ustalonej kwoty bazowej przez współczynnik wwpw 194,97% i wyliczenia od tak ustalonej podstawy części socjalnej (razy 24%). Przy czym przedstawiony wyżej sposób wyliczenia stanowi dla skarżącej istotną różnicę w wysokości otrzymywanego świadczenia emerytalnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Jedynie hasłowo odwołuje się do istotnego zagadnienia prawnego, gdyż takie zagadnienie nie zostało sformułowane (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Wymagałoby też odpowiedniego uzasadnienia, przekonywującego do rangi jurydycznej, właściwej dla takiego zagadnienia.

Nie spełnia się też druga podstawa przedsądu, gdyż wniosek nie wykazuje kwalifikowanych przesłanek tej podstawy przedsądu w odniesieniu do art. 53 ust. 3 i 4 ustawy o emeryturach i rentach, czyli potrzeby wykładni tych przepisów wynikającej z poważnych wątpliwości w wykładni lub rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Odwołanie się do przepisów Konstytucji nie zmienia tej oceny, jako że regulacją szczególną do art. 2 i art. 32 ustawy zasadniczej jest jej art. 67 ust. 2, z którego wynika, że zabezpieczenie społeczne to domena ustawy zwykłej. Sąd Najwyższy już wcześniej odniósł się do relacji przepisów z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach w zauważonej przez Sąd powszechny uchwale z 10 września 2009 r., I UZP 6/09.

Niezależnie od negatywnej oceny wniosku z przyczyn metodycznych, należy stwierdzić, że wniosek oparty jest na wadliwej wykładni, gdyż kwota bazowa nie podlega przemnożeniu przez wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpz). Nie ma takiego przepisu ani algorytmu w ustawie. Kwota bazowa decyduje o części socjalnej emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy) oraz o podstawie wymiaru (art. 15 ust. 4 pkt 4, art. 21 ust. 2 pkt 1, art. 53 ust. 3 ustawy). Nie ma jednak oparcia założenie skarżącej, że nowa kwota bazowa podlega przemnożeniu przez wwpz i dopiero od tej wartości ustala się część socjalną emerytury. Część socjalna emerytury jest pochodną od kwoty bazowej (24%) a nie pochodną od kwoty wynikającej z iloczynu kwoty bazowej i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru (wwpw).

Wykracza to ponad potrzebę argumentacji, gdyż skarżąca we wniosku odwołuje się do uniwersalnych podstaw przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., a nie do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skargę kasacyjną wnosi się od prawomocnego wyroku i Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie ocenia też zarzutów podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 k.p.c.) ani zastosowania prawa w konkretnej (indywidualanej) sprawie skarżącej.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

